บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่เป็นมาของปัญหา

ในยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งความเจริญก้าวหน้าของการสื่อสาร เทคโนโลยี เป็นยุคที่ส่งผล กระทบต่อสังคมไทย สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความพลิกผันของการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษาเป็นกระบวนการที่พัฒนาคนเพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชมชน สังคม และ ประเทศชาติ เป็นคนมีความรู้ ความสามารถและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่าง มากมาย และรวดเร็วได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขและ มีความเป็นไทย นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 4 กล่าวว่า การศึกษา หมายถึงกระบวนการเรียนรู้เพื่อ ความเจริญก้าวหน้างอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างความรู้ อัน เกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต มาตรา 7 กล่าวว่า ในกระบวนการเรียนรู้ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับ การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและ ส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพ กฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถใน การประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมาตรา 27 กล่าวว่า ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการ ประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของ หลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และมาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถานบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัด การศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการ ต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุน ให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 2-14)

จากการศึกษาตามแนวการจัดหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นการ จัดการศึกษาที่เป็นส่วนกลางหรือภาครัฐจัดทำ หรือเป็นหลักสูตรจากส่วนกลาง 70% เปิดโอกาส ให้ชุมชนโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้ยืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่นสอดคล้อง กับวิถีชีวิตในท้องถิ่นได้ 30% โดยหลักสูตรต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพวิถีชีวิต เหมาะสมกับท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นสาระการเรียนรู้ที่เน้นการทำงาน กระบวนการทำงานและการจัดการอย่างเป็นระบบ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ที่มุ่งเน้นพัฒนา ผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถเกี่ยวกับงานอาชีพและเทคโนโลยี มีทักษะการ ทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีจากภูมิปัญญาพื้นบ้าน ภูมิปัญญาไทยและเทคโนโลยีสากลมาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้อง เหมาะสม คุ้มค่า และมี ศีลธรรม คุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ ๆ เน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีนิสัยรักการ ทำงาน เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ตลอดจนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่เป็นพื้นฐานได้แก่ ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่ สามารถช่วยเหลือตนเอง และพึ่งตนเองได้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, 2533, หน้า 9 -11)

จากแนวคิดและสภาพปัจจุบันนี้แหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมีหลากหลาย ที่สามารถส่งเสริมในด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ สร้างชุมชนที่ตนอยู่ให้เป็นสังคมที่เข้มแข็งได้ ในเขตพื้นที่การปฏิบัติงานของผู้วิจัยมีแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปหัตถกรรมที่สำคัญได้แก่ การทอผ้า เป็นลวดลายต่างๆ และการแปรรูปผ้าเป็นผลิตภัณฑ์ในรูปของเสื้อผ้า ผ้าเช็ดหน้า ผ้าห่มนอน หมอนผ้าขาวม้า ย่าม เป็นต้น คณะผู้ศึกษาค้นคว้าจึงความสนใจที่จะนำเศษผ้าที่เหลือจากการ ผลิตผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมาเพิ่มคุณค่าโดยการประดิษฐ์เป็นดอกไม้หรือชิ้นงานต่างๆ ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงได้มีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของชุมชนและหมู่บ้านใกล้เคียง ตำบลแม่สิน อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย หากผู้ศึกษาค้นคว้าจะจัดทำหลักสูตรการประดิษฐ์

ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทางชุมชนจะมีความคิด เห็นประการใด ผลจากการสำรวจพบว่าชุมชนมีความต้องการให้คณะผู้ศึกษาค้นคว้า จัดสร้าง หลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวขั้นตอนการออกแบบและ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การจัดเนื้อหาและรายวิชาเพิ่มเติม มีจุดมุ่งหมายนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถนำความรู้ไปใช้จริงในการดำรงชีวิต ประจำวัน เป็นการเสริมเพิ่มรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

ดังนั้นผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความประสงค์ที่จะพัฒนาหลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จาก ผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักคุณค่าของผ้าทอศรีสัชนาลัย และเป็นการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สืบเนื่องต่อไปอีกด้วย

จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอ ศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีจุดมุ่งหมายย่อย ดังนี้

- 1. เพื่อสร้างและศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอ ศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 2. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

- 1. โรงเรียนมีหลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติมกลุ่ม สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไว้ใช้จัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่สอดคล้องกับท้องถิ่น
- 2. โรงเรียนได้แนวทางพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่นในแต่ละสาระการเรียนรู้
- 3. นักเรียนได้เรียนรู้จากสิ่งที่ใกล้ตัว จากการนำเศษผ้าทอซึ่งเป็นศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน มาประดิษฐ์เป็นผลงาน ซึ่งจะสร้างความภาคภูมิใจให้กับนักเรียน
- 4. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะการปฏิบัติและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ศิลปหัตถกรรม

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคร้าครั้งนี้คณะผู้ศึกษาค้นคร้าได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาและการ พัฒนาหลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็น 3 ขั้นตอน โดยกำหนด ขอบเขตในแต่ละขั้นออกเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้านข้อมูล ขอบเขตด้านเนื้อหาและขอบเขต ด้านตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จาก ผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับ นักเรียนชั้นมักยมศึกษาปีที่ 1 มีรายละเคียดดังนี้

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตร และคู่มือประกอบการใช้หลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การสร้างและศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอ
ศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มาตรฐานการเรียนรู้ การจัดหน่วยการเรียนรู้ แนวการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผล

ประเมินผลและเอกสารประกอบหลักสูตร โดยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการ เรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

ขอบเขตด้านตัวแปร

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชา เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่เทิน อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 34 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

หลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย หลักการและ เหตุผล วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบาย รายวิชา สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มาตรฐานการเรียนรู้ การจัดหน่วยการเรียนรู้ แนวการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเอกสารประกอบหลักสูตร โดยจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์ การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมตามหลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอ ศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตัวแปรตาม ได้แก่ 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ทักษะการปฏิบัติงานประดิษฐ์

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่เทิน อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 34 คน ที่ผ่านการเรียนรู้ตามกิจกรรมของหลักสูตรการ ประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้จาก ผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในประเด็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และผลการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามหลักสูตร

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการประดิษฐ์ ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมักยมศึกษาปีที่ 1

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม หมายถึง หลักสูตรที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการของ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนบ้านแม่เทิน อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปหัตถกรรมท้องถิ่นโดยจัดทำเป็นหลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้ จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ เวลา 20 ชั่วโมง ซึ่งมีองค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้ หลักการและเหตุผล วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้าง หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง มาตรฐานการเรียนรู้ การจัดหน่วยการเรียนรู้ แนวการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

เอกสารประกอบหลักสูตร หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หลักสูตรการ ประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัด และประเมินผล

การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย หมายถึง การนำเศษผ้าทอศรีสัชนาลัย ที่เหลือจากการตัดเย็บเสื้อผ้า นำมาประดิษฐ์เป็นดอกไม้ชนิดต่าง ๆ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนที่เกิดจากประสิทธิภาพของหลักสูตร การประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม วัดได้จาก แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ทักษะการปฏิบัติงานประดิษฐ์ หมายถึง ความชำนาญในการประดิษฐ์ดอกไม้ โดยการ ประเมินกระบวนการปฏิบัติงานประดิษฐ์ของนักเรียนเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง ความรู้สึกในทางที่ดี ของผู้เรียนเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้น จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรการประดิษฐ์ดอกไม้ จากผ้าทอศรีสัชนาลัย รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วัดได้จากแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)